

Tantárgy neve: Oktatáspolitikai- és gazdaságtan	Jellege: kötelező	Kreditek: 4	Tantárgykód: WPED303
Tantárgyfelelős: Lukács Péter, CSc, egyetemi tanár	Munkaforma: előadás	Óraszám: N: 30 / L: 12	Értékelés: kollokvium

A tantárgy oktatásának célja:

A tárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a hallgatókat az oktatáspolitikai és oktatás-gazdaságtan legfontosabb összefüggéseivel és szakkifejezéseivel. A kurzus bemutatja az oktatáspolitikák történeti, társadalmi és gazdasági meghatározottságait, az eltérő és hasonló koncepciókat, törekvéseket, és azokat az érvrendszereket, amelyekre ezek hivatkoznak. Felkészíti a hallgatókat arra, hogy megértsék mai nemzetközi és hazai oktatáspolitikai és oktatás-gazdasági vitáinkat, és saját álláspontjukat is ki tudják ezekről alakítani.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

Oktatáspolitikai és oktatás-gazdasági alapfogalmak, elméletek, érvrendszerek ismerete, értelmezésének készsége, áttekintő készség, érveléstechnikai és értelmezési kompetenciák, összefüggések átlátása, nézőpontok váltása, folyamatsszemlélet, kritikai/elemező megközelítésmód.

Kötelező irodalom:

HALÁSZ Gábor: Az oktatási rendszer és funkciói. In: Halász G.: Az oktatási rendszer. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001.
 LUKÁCS Péter: *Iskola a piacon - avagy hogyan kerüljük el az újabb oktatási reformokat?* Mozgó Világ, 1988. 5. sz. 3-18.
 LUKÁCS Péter - NAGY Péter Tibor szerk.: *Oktatáspolitikai*. FKI – Új Mandátum, Bp., 2004. c. kötetből: Vekerdy T.-Mihály O., és Sáska G. (201-212.o.)
 FERGE Zsuzsa: *Lehet-e törvényekkel csökkenteni a gyerekek tanulási esélyeinek egyenlőtlenségeit?* In: Fehérvári A. et al. (szerk.): *Oktatás és fenntarthatóság*. HERA évkönyvek 2015. MNOE, Budapest, 2016., 141-170.
 BALLA István: *Harry Potter harca János vitézzel; az elmúlt nyolc év az oktatásban*. HVG.hu és az ebből elérhető hivatkozások (URL: http://hvg.hu/itthon/20180220_Harry_Potter_harca_Janos_vitezzel_az_elmult_nyolc_ev_az_oktatasban)
 Oktatási minimum. (URL: <http://www.tanitanek.com/wp-content/uploads/2018/02/Oktat%C3%A1si-Minimum-online.pdf>)
 VARGA Júlia: *Oktatás-gazdaságtan*. Közgazdasági Szemle Alapítvány, Bp., 1998.
 URL: http://www.kszemle.hu/kiadvany/Varga_-_Oktatas-gazdasagtan/ (a képletek és számítások nem kellenek)

Ajánlott irodalom:

ANDOR Mihály: A cselédmentalitás visszaépítése, avagy az orbáni oktatáspolitikai. In: MAGYAR Bálint (szerk.): *A posztkommunista maffiaállam*, 2. Noran Libro, Bp., 2014. 302-330.
 BAJOMI Iván: *Konfliktusok és konszenzusképzés az oktatásban*. FKI – ÚMK, Bp., 2006. (Társadalom és oktatás 31.)
 BERÉNYI Eszter - ERŐSS Gábor - NEUMANN Eszter (szerk.): *Tudás és politika*. L'Harmattan, Bp., 2013.
[Educatio folyóirat tematikus számai: Rendszerváltás és oktatáspolitikai, 1989-2009 \(2009/4. sz.\) Oktatás és politika \(2010/4. sz.\), Mérleg \(2017/4. sz.\)](#)
 GYURGYÁK János (szerk.): *Mi a politika?* Századvég, Budapest, 1994.
 KOZMA Tamás: *Oktatáspolitikai*. Bp. – Pécs, 2012.
 NAGY Péter Tibor: *Hajszálcsövek és nyomáscsoportok: Oktatáspolitikai a 19-20. századi Magyarországon*. Oktatáskutató - Új Mandátum, Bp., 2002. (Társadalom és oktatás; 19.)
 POLÓNYI István: *Oktatási mozaik a 2010-es évekből*. Gondolat, Bp., 2018. (Társadalom és oktatás 42.)
 SÁSKA Géza: *Rendszerek és váltások*. FKI – Új Mandátum, Bp., 2007. (Társadalom és oktatás 33.)
 SZÜDI János: *Jöjj el napfény*. Wesley J. Kiadó, Bp., 2015.

Kurzustematika:

1. Az oktatáspolitikai és az oktatás-gazdaságtan. Hatalom, politika, érdekek, értékek, gazdaság - és az oktatás. Az oktatáspolitikai alakítói.
2. Oktatásirányítás, állam és oktatás. Iskolaszervezeti, szelekciós, tantervi, tankönyv-, és módszertani politikák, tartalmi szabályozás.
3. Mérés, értékelési politikák. Hatékonyság, eredményesség, minőség, méltányosság.
4. Emberi tőke elmélet, emberi erőforrás-tervezési elmélet, szűrőelmélet, státuszverseny elmélet, az oktatás fogyasztásként való megközelítése.
5. Napjaink oktatáspolitikai, oktatásgazdasági vitái. Az OECD és az EU oktatáspolitikai törekvései

Követelmények, értékelés:

A kötelező irodalom és az előadások anyagának ismerete a szóbeli vizsgán. A vizsgára bocsátás feltétele az órák legalább 80 százalékán való jelenlét, és a félév során egy egyeztetett témájú házi dolgozat elkészítése. A dolgozat minősége beszámít a vizsgajegybe.

Kurzus hirdetője:

WJLF Neveléstudományi tanszék

Félév:

2019/20. őszi szemeszter

Oktató:

Lukács Péter, CSc, egyetemi tanár